

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Struktura społeczna, etniczna i religijna regionów Azji Środkowej i Kaukazu (ST3)**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-SSERRAS-11uST3
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu: fakultatywny, **obowiązkowy w ramach bloku modułów do wyboru Ścieżka Tematyczna 3**
4. Kierunek studiów: **wschodoznawstwo**
5. Poziom studiów: II stopień
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin : **15 konwersatorium**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
Grzegorz Skrukwa, prof. UAM dr hab., skrukwa@amu.edu.pl
Andrzej Rozwadowski, prof. UAM dr hab., rozw@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: przekazanie wiedzy na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej państw Kaukazu Południowego i Azji Środkowej oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej, kształtowanie umiejętności i kompetencji prowadzenia dyskursu profesjonalnego na ten temat, na przykładzie wybranych, węzłowych problemów związanych z poszczególnymi państwami.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólne kompetencje humanistyczne
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
SSEiRASiKk_01	Zna i rozumie strukturę etniczną, religijną i społeczną państw postradzieckiej Azji Środkowej (Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan, Uzbekistan), Kaukazu Południowego (Armenia, Azerbejdżan, Gruzja) oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej.	K_W01
SSEiRASiKk_02	Zna i rozumie problemy społeczne, polityczne, kulturowe i ekonomiczne wynikające z: etnopolityki prowadzonej w państwach Azji Środkowej i Kaukazu oraz oddziaływania na te regiony czynników globalnych (globalizacja, rola diaspor we współczesnym świecie, wzrost i zmiana roli islamu itp.)	K_W07
SSEiRASiKk_03	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi dotyczącymi struktury etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej, Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej.	K_U02
SSEiRASiKk_04	Potrafi uczestniczyć w naukowym, popularnonaukowym i eksperckim dyskursie na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej, Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej	K_U03
SSEiRASiKk_05	Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach w ramach projektów badawczych i dyskusji akademickiej dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	K_U07
SSEiRASiKk_06	Potrafi samodzielnie planować i realizować rozwój intelektualny w zakresie wiedzy o strukturze etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej, Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej	K_U08
SSEiRASiKk_07	Jest gotów do profesjonalnego wyszukiwania i selekcjonowania informacji na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej, Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej	K_K01

SSEiRASiKk_08	W oparciu o normy wynikające z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz dialogu międzynarodowego i międzykulturowego oraz praw człowieka	K_K03
SSEiRASiKk_09	Jest gotów do pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
<p>1. Struktura społeczna, etniczna i religijna Armenii: rola Armeńskiego Kościoła Apostolskiego we współczesnej Armenii i w diasporze. Armeński Kościół Apostolski jako główny nośnik tożsamości narodowej. Sojusz państwo-kościół we współczesnej Republice Armenii. Religijność i tożsamość religijna diaspory, związki diaspora-kraj. Procesy asymilacyjne diaspory ormiańskiej w świecie w tym w Polsce.</p>	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
<p>2. Struktura społeczna, etniczna i religijna Gruzji: Gruzja różnorodna. Separatyzmy etniczne (etniczny i religijny aspekt secesji Abchazji i Osetii Południowej); kartwelskie grupy etniczne i etnograficzne (Adżarowie, Lazowie, Megrelowie, Swanowie). Turcy Meschetyńscy: mniejszość narodowa czy grupa etnokulturowa?</p>	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
<p>3. Struktura społeczna, etniczna i religijna Azerbejdżanu. Jedyne szyickie państwo b. ZSRR czy najbardziej zsekularyzowane muzułmańskie państwo świata? Polityka władz Azerbejdżanu wobec islamu, struktury oficjalne islamu, faktyczny stan religijności Azerbejdżan, oddziaływanie modeli i struktur religijnych z państw ościennych (Iran, Turcja, Arabia Saudyjska) i reakcja państwa na to oddziaływanie.</p>	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
<p>4. Struktura społeczna, etniczna i religijna Kazachstanu. Państwo wobec wyzwań wynikających z wieloetniczności i konieczności stabilizacji. Polityka kazachstanizacji (budowanie tożsamości obywatelskiej) i polityka kazachizacji budowanie Kazachstanu jako państwa narodowego): sprzeczne czy zbieżne cele?</p>	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
<p>5. Struktura społeczna, etniczna i religijna Kirgistanu. Kotlina Fergańska jako węzłowy region postradzieckiej Azji Środkowej i ognisko napięć. Wieloetniczność regionu, rozmieszczenie ludności, przebieg granic państwowych, napięcia społeczne i polityczne ogniskujące się w regionie.</p>	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
<p>6. Struktura społeczna, etniczna i religijna Uzbekistanu: świeckie państwo autorytarne a islam sunnicki. Polityka władz Uzbekistanu wobec islamu, struktury oficjalne islamu, faktyczny stan religijności społeczeństwa, islam ludowy i sufizm, tzw. islam walczący, oddziaływanie modeli i struktur religijnych z innych państw ościennych oraz reakcja państwa na to oddziaływanie.</p>	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06

	SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
7. Struktura społeczna, etniczna i religijna Turkmenistanu: kultura jednostki jako element budowania tożsamości narodowej Kult prezydentów Nijazowa i Berdymuchamedowa: geneza, formy, treści, cele, efekty. Parareligijność kultu i próby modelowania islamu.	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
8. Struktura społeczna, etniczna i religijna Tadżykistanu: rekoncylacja czy autorytaryzm? Polityka religijna i tożsamościowa państwa od zakończenia wojny domowej (1997) do dziś.	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09
9. Struktura społeczna, etniczna i religijna kaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej – współczesna Czeczenia jako „wewnętrzna zagranica” Federacji Rosyjskiej: synteza autorytaryzmu, kultu jednostki, państwa wyznaniowego i tradycyjnych struktur społecznych, budowa odrębnej przestrzeni polityczno-kulturowej względem pozostałej części FR	SSEiRASiKk_01 SSEiRASiKk_02 SSEiRASiKk_03 SSEiRASiKk_04 SSEiRASiKk_05 SSEiRASiKk_06 SSEiRASiKk_07 SSEiRASiKk_08 SSEiRASiKk_09

5. Zalecana literatura (wskazane fragmenty)

Balci Bayram, *Islam in Central Asia and the Caucasus Since the Fall of the Soviet Union*, London 2018

Danevel Yves-Marie, Yim Eunsil, *Minority Assimilation and Nation-Building in Kazakhstan*, w: *Nation-Building and Identity in the Post-Soviet Space*, red. Isaacs Rico, Polese Abel, Abingdon-New York 2016, s. 46-64

Epkenhans Tim, *The Origins of the Civil War in Tajikistan. Nationalism, Islamism and Violent Conflict in Post-Soviet Space*, Abingdon-New York 2016

Falkowski Maciej, *Kształtowanie się gruzińskiej i azerskiej tożsamości narodowej. Próba porównania, w: Dylematy kaukaskie. Problemy narodowościowe i migracyjne*, red. Ząbek Maciej, Warszawa 2010, s. 181-201

Falkowski Maciej, *Ramzanistan. Czeczeński problem Rosji*, „Punkt widzenia OSW” nr 53, 2015

Falkowski Maciej, Lang Józef, *Homo Dzihadicus. Islam na obszarze byłego ZSRR, a fenomen postsowieckich bojowników w Syrii i Iraku*, „Raport OSW” 2015

Foltz Richard, *A History of Tajiks. Iranians of the East*, London-New York 2019, s. 147-172

Halonon Arto, Frazier Kevin, *W cieniu świętej księgi*, Wołowiec 2010

Horak Slavomir, Polese Abel, *Personality Cults and Nation-Building in Turkmenistan*, w: *Nation-Building and Identity in the Post-Soviet Space*, red. Isaacs Rico, Polese Abel, Abingdon-New York 2016, s. 159-175.

Kyrgyzstan beyond “Democracy Island” and “Failing State”, ed. Laruelle Marlene, Engvall Johan, Lanham 2015

Laszczkowski Maciej, "Wszyscy jesteśmy muzułmanami-Azerbejdźcami". *Religijny nacjonalizm w postsowieckim Azerbejdźanie*, w: *Dylematy kaukaskie. Problemy narodowościowe i migracyjne*, red. Ząbek Maciej, Warszawa 2010, s. 203-218.

Marczuk Jarosław, *Narracje zniewolone. Gruzińsko-abchaski i gruzińsko-osetyjski dialog o tożsamości, wojnie oraz niepodległości*, w: *Dylematy kaukaskie. Problemy narodowościowe i migracyjne*, red. Ząbek Maciej, Warszawa 2010, s. 125-145

Militz Elisabeth, *Public Events and Nation-Building in Azerbaijan*, w: *Nation-Building and Identity in the Post-Soviet Space*, red. Isaacs Rico, Polese Abel, Abingdon-New York 2016, s. 176-194

Religion, Nation and Democracy in the South Caucasus, ed. Agadjanian Alexander, Jödicke Ansgar, Zweerde Evert van der, Abingdon-New York 2015

Storm Karli, *Language, Law and Nation-Building in Georgia*, w: *Nation-Building and Identity in the Post-Soviet Space*, red. Isaacs Rico, Polese Abel, Abingdon-New York 2016, s. 118-137.

Strachota Krzysztof, Wołowska Anna, Zasada Grzegorz, *Kazachstan: regionalny przykład sukcesu. Tadżykistan: czas próby. Uzbekistan: najważniejsze źródło niestabilności w Azji Centralnej?* „Prace OSW” nr 15, 2004

Ząbek Maciej, *Ormianie w Polsce. Nowa diaspora w latach 1990-2007*, w: *Dylematy kaukaskie. Problemy narodowościowe i migracyjne*, red. tenże, Warszawa 2010, s. 384.

Portale analityczne i informacyjne:

Eurasianet <https://eurasianet.org/>

Fergana News Agency <https://fergana.agency/> www.fergana.news www.fergananews.com

Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia www.osw.waw.pl

The Jamestown Foundation www.jamestown.org

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu							
	SSEi RASi Kk_0 1	SSEi RASi Kk_0 2	SSEiR ASiKk _03	SS EiR ASi Kk _04	SS EiR ASi Kk _05	SS EiR ASi Kk _06	SS EiR ASi Kk _07	SS EiR ASi Kk _08
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne								
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								
Inne (jakie?) – obserwacja aktywności na zajęciach	X	X	X	X	X	X	X	X
...								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): wysoce precyzyjne formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury społecznej, etnicznej i religijnej Azji Środkowej i Kaukazu, w pełni wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, wysoce świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, pełna frekwencja na zajęciach (dopuszczalne 2 N).

dobry plus (+db; 4,5): bardzo sprawne formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury społecznej, etnicznej i religijnej Azji Środkowej i Kaukazu, wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dobry (db; 4,0): sprawne formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury społecznej, etnicznej i religijnej Azji Środkowej i Kaukazu, analiza krytyczna tych problemów, umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury społecznej, etnicznej i religijnej Azji Środkowej i Kaukazu, analiza krytyczna tych problemów, podstawowa umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): podjęcie próby formułowania złożonych problemów dotyczących struktury społecznej, etnicznej i religijnej Azji Środkowej i Kaukazu, analiza krytyczna tych problemów, podstawowa umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, podstawowa umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieumiejętność formułowania złożonych problemów dotyczących struktury społecznej, etnicznej i religijnej Azji Środkowej i Kaukazu, nieumiejętność analizy krytycznej tych problemów, nieumiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, nieumiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, nieprzestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, rażąco niska frekwencja na zajęciach.